

[Klima-, Energi – og Forsyningsministeriet]

Risikoafdækningsordningen for geotermiboringer

20. september 2023

Indeværende notits omhandler Energistyrelsens evaluering af risikoafdækningsordningen for geotermiboringer (herefter 'ordningen') samt regeringens beslutning om at imødekomme anbefaling fra Energistyrelsen og ordningens Ekspertråd om at nedlægge den.

Baggrund og formål med ordningen

Ordningen har sin baggrund i *Energiaftalen* (marts 2012), som blev aftalt af et bredt flertal i Folketinget (den daværende regering (S, RV og SF) og V, DF, EL og K om den danske energipolitik 2012-2020). Ordningen blev forlænget frem til og med 2024 i *Energiaftalen* (juni 2018).

Baggrunden for ordningen var, at flere projekter vedrørende efterforskning og indvinding af geotermisk energi blev opgivet eller forsinket på grund af manglende mulighed for at tegne et kommercielt forsikringsprodukt til en acceptabel pris til afdækning af den boremæssige risiko i et geotermiprojekt. Det blev derfor i forbindelse med indgåelse af finanslovsaftalen for 2015 aftalt at etablere en ordning, som skulle fjerne denne barriere for udnyttelse af geotermi. Risikoafdækningsordningen blev implementeret ved vedtagelsen af en lov og to bekendtgørelser i henholdsvis 2015 og 2017. Det fremgår af finansloven, at ordningen skal evalueres, og denne evaluering blev påbegyndt af Energistyrelsen i 2021 og afsluttet i 2022.

Til ordningen er der knyttet et Ekspertråd, som bl.a. træffer afgørelse om deltagelse og udbetaling fra ordningen. Rådet træffer desuden afgørelse om ordningens nedlukning i tilfælde af, at der ikke er tilstrækkelige midler eller boreprojekter til at opretholde risikoafdækningsordningen.

Barrierer for ordningen

Ordningen blev etableret på baggrund af en efterspørgsel fra bl.a. fjernvarmeselskaberne på et tidspunkt, hvor disse havde hovedparten af tilladelser til geotermi i Danmark, men ikke fandt mulighed for at forsikre sig mod den økonomiske risiko forbundet med efterforskning af undergrunden i et geotermiprojekt.

Ansøgerne til tilladelser til geotermi har siden 2016 udelukkende været private selskaber, der ikke selv driver fjernvarmenet. De fleste fjernvarmeselskaber har endvidere i perioden frem til 2020 tilbageleveret eller opgivet deres tilladelser. De tilbageværende fjernvarmeselskaber med tilladelser udgøres af tre indvindingstilladelser med etablerede geotermianlæg, hvoraf kun et anlæg er i produktion.

Baggrunden for, at private selskaber i højere grad finder interesse i at investere i geotermi, vurderes til en vis grad at bero på, at de regulatoriske rammer har ændret sig, siden ordningen trådte i kraft. Kraftvarmekravet er ændret med en ny bekendtgørelse i 2021, hvor den tidligere binding ift. kraftvarmekravet er væk. Det betyder, at områder forsynet af et centralt kraftvarmeværk i modsætning til tidligere, nu kan

forsynes af geotermisk energi fra et geotermianlæg. Desuden trådte nye regler for regulering af geotermi i kraft d. 10. marts 2023.

Status for ordningen

Ordningens bekendtgørelser trådte i kraft i 2017, og i foråret 2020 blev ordningens vejledning offentliggjort, og det blev dermed i praksis mulig at søge. Ordningen har ikke været anvendt, hvorfor ordningens pulje på 80 mio. ikke har været i brug, og ingen af de nuværende rettighedshavere af geotermi-tilladelser har udtrykt ønske om at gøre brug af risikoafdækningsordningen.

Evaluering af risikoafdækningsordningen

Ekspertrådet har sammen med Energistyrelsen drøftet ordningens fremtid på baggrund af høringssvar og Energistyrelsens vurdering af de ændringsforslag, som er fremkommet i høringen, *jf. vedlagte evaluering*. Vurderingen er, at der skal større ændringer til for, at ændringsforslagene skal have effekt. I lyset af dette er det ifølge Ekspertrådet og Energistyrelsen mest oplagt at nedlægge ordningen. Ekspertrådet peger endvidere på, at det kan være en mulighed at lade geotermien udvikle sig for en tid, for at se på, hvordan interessen udvikler sig for en evt. ny ordning.

Set i lyset af, at der indtil videre ikke har været interesse for at søge ordningen, ligesom der ikke for nuværende er rettighedshavere af geotermi-tilladelser, som ønsker at gøre brug af den, indstiller Energistyrelsen, at ordningen nedlægges. Såfremt der er politisk ønske om at afsøge nogle af de foreslåede ændringer, vurderer Energistyrelsen, at dette sandsynligvis vil kræve en helt ny ordning frem for en fortsættelse af den nuværende ordning.

Nedlukning af risikoafdækningsordningen

På baggrund af Ekspertrådet og Energistyrelsens vurdering har regeringen besluttet, at imødekomme indstillingen om, at risikoafdækningsordningen for geotermiboringer nedlægges. Ekspertrådet har beføjelse til at nedlægge ordningen. En nedlæggelse af ordningen vil formentlig kunne ske inden udgangen af 2023, således at ordningen vil være nedlagt i 2024. Både opsparring og bevilling vil ved nedlukning blive tilbageført til statskassen.